

De Franse oriëntalist Jean-Pierre Voiret (in *Asiatische Studien*, Bern, 1997/4, p.1047-1053) herkent een verwantschap met het runensch-rift in schrifttekens in een niet-ontcijferde inskrip-tie uit het derde millennium v.Kr., gevonden nabij de oude hoofdstad Xi'an aan de westgrens van het kerngebied van de proto-Chinese kultuur (het middenstroomgebied van de Gele Stroom). Van de uit rechte streepjes gevormde schrifttekens zijn er tien precies en drie ongeveer gelijk aan de Germaanse runen.

Ook in het Altai-Mongoolse gebied zijn moeilijk te dateren rune-achtige inskripties bekend, vaak in het gezelschap van megalieten en afbeeldingen van hertegeweien, zoals die ook in West- resp. Midden-Europa gevonden zijn. En in het Lolo-lettergreepschrift uit Zuidwest-China zijn zes tekens precies en acht tekens ongeveer gelijk aan bekende runen.

Voiret signaleert dat onder de Lolo's mensen met sterk Europese trekken voorkomen.

Al deze sporen van runen-schrift bevinden zich in het westen van China, wat een westelijker bron laat vermoeden.

Voiret brengt deze "runen" in verband met de mummies van blonde Europeanen (2000 tot 500 v.Kr.) die in 1995 in westelijk China gevonden zijn, en die voorlopig vereenzelvigd zijn als Indo-Europese Tocharen. Dit volk is goed bekend uit Chinese bronnen, nl. als de "westelijke barbaren" waarmee de Zhou-dynastie (12de tot 3de eeuw v.Kr.) afwisselend vijandige en zakelijke betrekkingen onderhield. De twee dialecten van hun taal werden endoniem Arsji en Koetsji (vgl. Koesjana, een dynastie in Noord-India van Tochaarse oorsprong) genoemd.

Het Chinees heeft er allerlei termen voor veeteelt aan ontleend, termen voor paard (Chinees *ma*, antiek Chinees **mra*

Runen in China ?

Written by Koenraad Elst

Thursday, 25 November 2010 00:04 - Last Updated Thursday, 25 November 2010 10:15

, vgl.

merrie

), honing, hond, koe, melk enz.

Het Tochaars is in een vroeg stadium van de Indo-Europese hoofdstroom afgesplitst, na het Hittitisch maar vóór het Germaans, en bevond zich sinds minstens drieduizend jaar in Centraal-Azië vooraleer rond 1000 n.Kr., onder druk van het Turkse Oeigoers, uit te sterven.

Volgens Voiret bevestigen deze vondsten de hoge ouderdom van het runenschrift. Hij vernoemt ook een "tekst" (volgens sommige geleerden alleen wat verfraaiende schetsen) uit ca. 4000 v.Kr., gevonden in Bulgarije, die vier van de Germaanse en drie van de West-Chinese "runen" bevat.

Een noodzakelijke relativerende opmerking hierbij is dat al wie een eenvoudig schrift wil ontwerpen, onvermijdelijk sommige runenvormen als schriftteken zal kiezen: het aantal eenvoudige vormen is nu eenmaal beperkt.

(*Traditie*, 1998)